

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till  
lag om ändring av 1 a och 2 § i lagen om apoteksavgift**

**PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL**

I denna proposition föreslås att lagen om apoteksavgift ändras. Enligt propositionen justeras grunderna för apoteksavgiften, vilken fastställs på basis av apotekens omsättning, genom att förändringar i apotekens omsättning beaktas.

En regeringsproposition med förslag till ändring av läkemedelslagen har separat överlämnats till riksdagen. I propositionen föreslås att den försäljning av läkemedelspreparat som är tillåten på andra ställen än på apotek eller filialapotek utvidgas så, att den även omfattar preparat som är avsedda för egenvård vid behandling

av nikotinberoende. Då försäljningen av nikotinpreparat tillåts även på andra ställen än på apotek föreslås att bestämmelserna om apoteksavgiften ändras så, att den omsättning som dessa preparat avsedda för substitutionsbehandling med nikotin står för inte beaktas när apoteksavgiften fastställs.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 2006 och den tillämpas första gången på den apoteksavgift som fastställs på basis av apoteksrörelsens omsättning 2005. Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2006 och avses bli behandlad i samband med den.

**MOTIVERING**

**1. Nuläge och föreslagna  
ändringar**

**1.1. Apoteksavgiftstabellen**

Enligt lagen om apoteksavgift (148/1946) skall apoteken årligen erlägga en apoteksavgift, vars storlek fastställs utifrån apotekens omsättning, till staten. Apoteksavgiftens storlek fastställs enligt tabellen i lagens 2 § 1 mom. på så sätt att apoteksavgiftens andel av omsättningen stiger i takt med att omsättningen ökar. De minsta apoteken betalar inte alls apoteksavgift och de största apotekens avgift är nästan 11 procent av omsättningen. Enligt paragrafen behöver apoteksavgift inte erläggas om den årliga omsättningen är under

635 186 euro. Apoteksavgiften är som högst när apotekets omsättning överstiger 4 551 343 euro, i vilket fall apoteksavgiften är 384 217 euro ökad med 11 procent av den omsättning som överstiger gränsen.

Apoteksavgiftens andel av apotekens totala omsättning efter avdragen enligt 1 a § i lagen har i genomsnitt varit cirka 7 procent. Eftersom apoteksavgiften stiger progressivt i takt med att omsättningen ökar, betyder det att om tabellen hålls oförändrad ökar apoteksavgiftens andel av apotekens omsättning samtidigt som också de minsta apoteken blir tvungna att betala apoteksavgift. År 2004 fanns det tio apotek vars omsättning inte översteg 635 186 euro och som på basis av detta inte erlade apoteksavgift.

Apoteksavgiftstabellen ändrades senast genom lag 965/2004, som trädde i kraft vid ingången av 2005, i vilket sammanhang förändringen i apotekens totala omsättning från 2001 till 2002 beaktades. Tabellen tillämpades första gången på den apoteksavgift som fastställdes på basis av omsättningen för 2004. Apoteksavgiftens andel av apotekens totala omsättning var då i genomsnitt 6,7 procent och efter avdragen enligt 1 a § i lagen 7,0 procent av den omsättning som låg till grund för apoteksavgiften.

Det föreslås att 2 § ändras ytterligare då det gäller den apoteksavgift som skall debiteras för 2006, så att apoteksavgiftens andel av den omsättning som ligger till grund för apoteksavgiften bibehålls på sin nuvarande nivå. Ändringen görs med 5,9 procent, vilket motsvarar förändringen i apotekens omsättning 2002 – 2003. Tabellens omsättningsgrupper och eurobeloppen för apoteksavgiften vid omsättningens nedre gräns bör ändras.

## **1.2. Egenvårdspreparat avsedda för substitutionsbehandling med nikotin**

Rökning är den vanligaste dödsorsaken som kan förhindras. Med det nikotin som ingår i nikotinpreparaten kan abstinenssymtom på grund av rökstopp undvikas eller lindras märkbart. Substitutionsbehandlingar med nikotin är jämförelsevis billiga och varje gång någon slutar röka är det till stor ekonomisk fördel för samhället. Preparaten är också säkra att använda.

I regeringens proposition med förslag till ändring av läkemedelslagen (RP 107/2005) föreslås att försäljning av nikotinpreparat skall tillåtas även på andra ställen än på apotek och filialapotek. Produkterna skall kunna säljas i detaljhandelsbutiker för dagligvaror, inklusive kiosker och servicestationer.

Till grund för förslaget om att frigöra handeln ligger den nytta med tanke på folkhälsa och ekonomi som uppstår som resultat av den minskning av rökning som eftersträvas genom substitutionsbehandling med nikotin.

I regeringens proposition med förslag till lag om ändring av läkemedelslagen föreslås att de egenvårdspreparat som säljs på andra ställen än på apotek skall kunna prissättas fritt, i likhet med övriga produkter inom dagligvaruhandeln. Det tilläggspris som apoteksavgiften orsakar skulle innebära att en extra kostnad belastar priset på de nikotinpreparat som säljs på apoteken. Av denna anledning föreslås att lagen om apoteksavgift ändras så, att den omsättning som de läkemedelspreparat som är avsedda för behandling av nikotinberoende står för inte beaktas när apoteksavgiften fastställs.

I 1 a § i lagen finns bestämmelser om vilka avdrag som görs från apotekets omsättning innan apoteksavgiftens storlek fastställs. Mervärdesskatten dras av från apotekets omsättning, varom bestäms i paragrafens 1 mom. Om övriga avdrag bestäms i det andra momentet. Till paragrafens 2 mom. föreslås en ny 1 a punkt bli fogad, enligt vilken försäljningsvärdet av sådana läkemedelspreparat avsedda för substitutionsbehandling med nikotin som enligt läkemedelslagen får säljas även på andra ställen än på apotek dras av från apotekens mervärdesskattefria omsättning. På detta sätt är den skattemässiga behandlingen av de egenvårdspreparat som används vid behandlingen av nikotinberoende enhetlig oberoende av försäljningsställe.

## **2. Propositionens konsekvenser**

Den föreslagna ändringen av apoteksavgiftstabellen i budgetpropositionen innebär att den apoteksavgift som fastställs på basis av omsättningen 2005 inbringar ca 123 miljoner euro. En ändring av tabellen på det sätt som föreslås innebär att antalet apotek som är befriade från apoteksavgiften på grund av att de har liten omsättning uppskattas förbli omkring tio som tidigare och att den genomsnittliga apoteksavgiften är 6,7 procent av apotekens totala omsättning, dvs. samma andel som den som fastställts på basis av omsättningen 2004.

Resultatet av att nikotinpreparat fritt kan säljas utanför apoteken i dagligvarubutiker är sannolikt att priset på nikotinpreparaten

sjunker och att försäljningen av preparaten ökar. Därigenom ökar sannolikt även de mervärdesskatteintäkter som flyter in genom försäljningen av preparaten. Denna ökande mängd mervärdesskatt kompenserar till stor del den förlust som orsakas av att apoteksavgiften slopas i fråga om nikotinpreparaten.

### **3. Beredningen av propositionen**

Propositionen har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet.

### **4. Samband med andra propositioner**

Propositionen hänför sig till regeringens proposition med förslag till lag om ändring av läkemedelslagen (RP 107/2005) samt till budgetproposition för 2006 och avses bli behandlad i samband med budgetpropositionen.

### **5. Ikraftträdande**

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2006 och den skall tillämpas första gången 2006 på den apoteksavgift som fastställs på basis av apotekens omsättning 2005.

Med stöd av vad som omförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

**Lag****om ändring av 1 a och 2 § i lagen om apoteksavgift**

I enlighet med riksdagens beslut  
 ändras i lagen av den 21 februari 1946 om apoteksavgift (148/1946) 2 §, sådan den lyder i lag 965/2004, samt  
 fogas till 1 a § 2 mom., sådant det lyder i lag 701/2002, en ny 1 a-punkt som följer:

|                                               |                       |         |       |
|-----------------------------------------------|-----------------------|---------|-------|
| 1 a §                                         | 1 008 620 – 1 232 591 | 22 400  | 8     |
| — — — — —                                     | 1 232 591 – 1 569 792 | 40 317  | 9     |
| Från den mervärdesskattefria omsättningen     | 1 569 792 – 2 017 238 | 70 665  | 9,5   |
| dras ytterligare följande mervärdesskattefria | 2 017 238 – 2 465 929 | 113 173 | 10    |
| poster av:                                    | 2 465 929 – 2 914 371 | 158 042 | 10,25 |
| — — — — —                                     | 2 914 371 – 3 699 516 | 204 007 | 10,5  |
| 1 a) försäljningsvärdet av sådana             | 3 699 516 – 4 819 872 | 286 447 | 10,75 |
| läkemedelspreparat avsedda för                | 4 819 872 –           | 406 886 | 11    |
| substitutionsbehandling med nikotin som       |                       |         |       |
| enligt läkemedelslagen får säljas även på     |                       |         |       |
| andra ställen än på apotek,                   |                       |         |       |
| — — — — —                                     |                       |         |       |

Apoteksavgiften fastställs i fulla euro. En apoteksavgift som är mindre än fem euro tas inte ut.

2 §  
 Apoteksavgiften fastställs enligt  
 omsättningsgrupper på följande sätt:

Denna lag träder i kraft den 20 .  
 Lagen tillämpas första gången på den apoteksavgift som fastställs på basis av apoteksrelsens omsättning 2005.

| Apotekets omsättning | Apoteksavgiften vid omsättnings nedre gräns | Avg iftsprocent för omsättning som överstiger den nedre gränsen |
|----------------------|---------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|
| €                    | €                                           |                                                                 |
| 672 662 – 784 398    | —                                           | 6                                                               |
| 784 398 – 1 008 620  | 6 704                                       | 7                                                               |

Helsingfors den 16 september 2005

**Republikens President**

**TARJA HALONEN**

Social- och hälsovårdsminister *Sinikka Mönkäre*

## Lag

### om ändring av 1 a och 2 § i lagen om apoteksavgift

I enlighet med riksdagens beslut  
ändras i lagen av den 21 februari 1946 om apoteksavgift (148/1946) 2 §, sådan den lyder i lag 965/2004, samt  
fogas till 1 a § 2 mom., sådant det lyder i lag 701/2002, en ny 1 a-punkt som följer:

#### Gällande lyselse

##### 1 a §

Från den mervärdesskattefria omsättningen dras ytterligare följande mervärdesskattefria poster av:

##### 2 §

Apoteksavgiften fastställs enligt omsättningsgrupper på följande sätt:

| Apotekets omsättning  | Apoteksavgiften vid omsättnings-<br>ens nedre gräns | Avgiftspro-<br>cent för om-<br>sättning som<br>översätter den<br>nedre gränsen |
|-----------------------|-----------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|
| €                     | €                                                   |                                                                                |
| 635 186 – 740 697     | —                                                   | 6                                                                              |
| 740 697 – 952 427     | 6 331                                               | 7                                                                              |
| 952 427 – 1 163 920   | 21 152                                              | 8                                                                              |
| 1 163 920 – 1 482 334 | 38 071                                              | 9                                                                              |
| 1 482 334 – 1 904 852 | 66 728                                              | 9,5                                                                            |
| 1 904 852 – 2 328 545 | 106 868                                             | 10                                                                             |
| 2 328 545 – 2 752 003 | 149 237                                             | 10,25                                                                          |
| 2 752 003 – 3 493 405 | 192 641                                             | 10,5                                                                           |
| 3 493 405 – 4 551 343 | 270 489                                             | 10,75                                                                          |
| 4 551 343 –           | 384 217                                             | 11                                                                             |

Apoteksavgiften fastställs i fulla euro. En apoteksavgift som är mindre än 5 euro tas inte ut.

#### Föreslagen lydelse

##### 1 a §

Från den mervärdesskattefria omsättningen dras ytterligare följande mervärdesskattefria poster av:

1 a) försäljningsvärdet av sådana läkemedelspreparat avsedda för substitutionsbehandling med nikotin som enligt läkemedelslagen får säljas även på andra ställen än på apotek,

##### 2 §

Apoteksavgiften fastställs enligt omsättningsgrupper på följande sätt:

| Apotekets omsättning  | Apoteksavgiften vid omsättnings-<br>ens nedre gräns | Avgiftspro-<br>cent för om-<br>sättning som<br>översätter den<br>nedre gränsen |
|-----------------------|-----------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|
| €                     | €                                                   |                                                                                |
| 672 662 – 784 398     | —                                                   | 6                                                                              |
| 784 398 – 1 008 620   | 6 704                                               | 7                                                                              |
| 1 008 620 – 1 232 591 | 22 400                                              | 8                                                                              |
| 1 232 591 – 1 569 792 | 40 317                                              | 9                                                                              |
| 1 569 792 – 2 017 238 | 70 665                                              | 9,5                                                                            |
| 2 017 238 – 2 465 929 | 113 173                                             | 10                                                                             |
| 2 465 929 – 2 914 371 | 158 042                                             | 10,25                                                                          |
| 2 914 371 – 3 699 516 | 204 007                                             | 10,5                                                                           |
| 3 699 516 – 4 819 872 | 286 447                                             | 10,75                                                                          |
| 4 819 872 –           | 406 886                                             | 11                                                                             |

Apoteksavgiften fastställs i fulla euro. En apoteksavgift som är mindre än fem euro tas inte ut.

---

*Denna lag träder i kraft den 20 .*

*Lagen tillämpas första gången på den  
apoteksavgift som fastställs på basis av  
apoteksrörelsens omsättning 2005.*

---